

Základná škola Komenského 113, Lipany

Správa o priebehu výchovy a vzdelávania v čase mimoriadnej situácie (12.3 - 30.6.2020)

Výchovno – vzdelávací proces v čase mimoriadneho prerušenia vyučovania prebiehal v súlade s nariadeniami hlavného hygienika a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu.

Vyučovanie prebiehalo rôznymi formami dištančného vzdelávania. Prvoradým cieľom bolo pomôcť žiakom, aby sa mohli ďalej vzdelávať a aby žiaci boli čo najviac v kontakte so školou akoukoľvek formou – online vzdelávania.

Materiálové podmienky:

Počas prvého týždňa prebiehalo zisťovanie materiálnych podmienok v jednotlivých rodinách žiakov (počítačové vybavenie, prístup na internet). Zistilo sa u niektorých zastaralé počítačové vybavenie, jeden počítač pre viac detí, slabý, alebo žiadny internet.

Metódy a formy:

Počas mimoriadneho prerušenia vyučovania sa vzdelávanie realizovalo asynchrónnou (flexibilita online a offline) dištančnou formou:

- Edukačný portál EduPage,
- Portály: Alf, Bez kriedy, Kozmix, viky.iedu, Planéta vedomosti,
- e-mailová komunikácia, telefonická komunikácia,
- internetové stránky, zborovňa.sk, E-učebnica,
- RTVS – školský klub, Tumenca khere – pre žiakov SZP,
- sociálne siete – Messenger, Wiber,
- aplikácie – Skype, Wocabee, Zoom, MS Teams,
- pracovné listy, pracovné zošity,
- učebné materiály v programe PowerPoint, Word,
- vlastné výučbové videa – uložené na stránke Youtube,
- odovzdávanie učebných materiálov (v zborovni školy boli obaly s menami žiakov, ktorí nemali prístup k internetu, do ktorých učitelia vkladali učebné materiály, úlohy a opravy úloh, ktoré si žiaci, resp. rodičia si v dohodnutom termíne učebné materiály vyzdvihli a odovzdali vypracované úlohy)

Spôsob hodnotenia:

V prvej etape mimoriadneho prerušenia vyučovania boli práce žiakov hodnotené známku, slovným komentárom, ale aj sebahodnotením (podľa poslaného kľúča si sami kontrolovali úlohy a chyby si opravili).

Bohužiaľ, podmienky v čase prerušenia vyučovania neumožňovali v plnej miere naplniť ciele predmetov kvalitnou – plnohodnotnou realizáciou a tým nebolo možné objektívne ohodnotiť prácu žiakov (úlohy mnohokrát vypracovali rodičia, súrodenci, či šikovnejší spolužiaci).

Po zasadnutiach jednotlivých PK a MZ, Pedagogická rada dňa 17.4.2020 rozhodla o neklasifikovaní žiakov vo všetkých predmetoch pre všetky ročníky, okrem nultého a prvého ročníka, kde sa hodnotenie realizovalo formou slovného hodnotenia. Všetci žiaci boli hodnotení slovom **absolvoval/neabsolvoval**.

Podmienkou pre absolvovanie predmetu bolo splnenie stanoveného počtu úloh a projektov zadanych príslušným učiteľom.

Pri hodnotení sa dodržiavali tieto princípy:

- zabezpečiť spravodlivosť pri hodnotení každého žiaka rešpektovaním individuálnych podmienok na domácu prípravu a dištančné vzdelávanie
- sústrediť pozornosť na poskytovanie spätnej väzby
- vyzdvihnúť klady, ale aj citlivo upozorniť na chyby
- akceptovať jedinečnosť podmienok žiakov na vzdelávanie

Priebeh dištančného vzdelávania:

Učivo a úlohy zadávali učitelia v súlade Tematickými výchovno – vzdelávacími plánmi v týždenných cykloch, resp. približne podľa platného rozvrhu hodín. Úlohy boli v primeranom rozsahu, primeranej náročnosti, zohľadňovali individuálne osobitosti žiaka a prihliadali na jeho momentálnu disponovanosť, s určením presného termínu na preštudovanie, resp. vypracovanie a následnej kontrole vyučujúcim. Obsah vzdelávacích oblastí:

- nové učivo na samoštúdium (študijné texty, prezentácie, ...)
- učebné materiály a poznámky k jednotlivým preberaným témam prostredníctvom edupage a virtuálnej knižnice
- úlohy na upevňovanie a precvičovanie učiva (pracovné listy, doplňovačky, pravopisné cvičenia, odkazy, ...)
- zadania na overenie pochopenie učiva (texty, previerky, on-line testy, prac. listy)
- projekty na samostatnú prácu
- jednoduché a bezpečné domáce experimenty
- texty zamerané na čítanie s porozumením

V rámci jedného vyučovacieho dňa sa kombinovali dve hlavné vzdelávacie oblasti, pričom oblasť **Jazyk a komunikácia** mala každodenné zastúpenie, oblasť **matematika a práca s informáciami** bola odprezentovaná tri až štyrikrát týždenne, v ostatných vzdelávacích oblastiach boli aktivity koncipované tak, aby žiaci hľadali zákonitú súvislosť medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a procesov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote. V oblasti výchovných predmetov úlohy boli zamerané na posilňovanie fyzického a duchovného zdravia, rozvoj umeleckého cítenia a manuálnej zručnosti, u žiakov sme rozvíjali záujem o aktuálne dianie v spoločnosti. Bola doplnená platforma Fenomény sveta.

1.stupeň:

Vyučovanie v nultom ročníku a 1.D,E a F, keďže žiaci zo SZP nemali prístup k internetu, prebiehalo formou pracovných listov vhodných pre jednotlivé predmety, metodických materiálov na rozvoj jemnej motoriky a sledovania televíznych relácií RTVS určených pre školy. Obsah pracovných listov bol venovaný hlavne rozvíjaniu grafomotorických zručností a rozvoju matematických predstáv. Distribúciu a následné zozbieranie pracovných listov a zošitov realizovali tr. učitelia, asistenti učiteľa, sociálni pracovníci a pracovníci RKC.

Napriek snahe vyučujúcich, bola spätná väzba žiakov minimálna. Ak sa vrátili pracovné listy (čo bola tá lepšia možnosť) boli veľmi špinavé, často nevypracované žiakmi, príp. úlohy vypracoval rodinný príslušník. No väčšinou neboli vypracované vôbec. Aj napriek snahe vyučujúcich nebola zo strany rodičov žiadna snaha, ani spätná väzba. Nemali vôbec záujem o nič, chápali to ako ďalšie prázdniny.

Aj na základe uvedeného sa neprebralo celé učivo 1. ročníka a tu sa najviac ukázali negatíva dištančného vzdelávania.

V ostatných ročníkoch prvého stupňa sa väčšina žiakov zapájala do vyučovacieho procesu veľmi zodpovedne, zadané domáce úlohy posielali v dohodnutom čase. Žiakom boli sprístupnené viaceré vzdelávacie portály. Vyučovanie prebiehalo aj formou online prostredníctvom MS Teams. Učivo bolo preberané zábavnou formou, ktorej cieľom bolo vzbudiť záujem o predmet. Spätná väzba s rodičmi bola vo väčšine prípadov veľmi dobrá. Rodičia boli veľmi nápomocní a spolupracovali. Ak sa vyskytol problém s pochopením, alebo nesplnením zadania, bol vyhradený čas na konzultácie so žiakom, alebo zákonným zástupcom. Základné učivo sa podarilo prebrať vo väčšine tried, bude ale potrebné učivo precvičovať a upevňovať v novom školskom roku.

Zápis žiakov na plnenie povinnej školskej dochádzky bol realizovaný netradične v dňoch 15. - 17. apríla 2020 za prísnych hygienických opatrení. Väčšina rodičov využila formu elektronického prihlásenia žiakov na vzdelávanie.

Počet zapísaných: 71 žiakov (27 žiakov – nultý ročník, 44 žiakov – 1. ročník)

2. stupeň:

Na 2. stupni na komunikáciu a zadávanie úloh používali učitelia a žiaci hlavne stránku EduPage, ktorá zároveň slúžila ako spätná väzba. Vyučujúci si navzájom pomáhali pri práci s programom Office 365 – aplikácia Teams, pri zdieľaní materiálov na stránke EduPage, preposielali si rôzne materiály, ktoré boli po skúsenostiach s ich využitím efektívne a zaujímavé. Online materiály vkladali do školskej knižnice. Zároveň vytvárali prezenčné materiály a výučbové videa, ktoré si navzájom preposielali. Ako najefektívnejšie sa javilo zadávanie úloh v programe ALF. Veľmi účinná bola aj práca s textom a následné vypracovanie pracovného listu, či doplnenie „deravých poznámok“ a ich zaslanie na kontrolu.

Nové učivo vyučujúci realizovali na báze oboznámenia sa s daným učivom, učivo sa nepresúvalo s tým, že v septembri budeme venovať jednotlivým témam zvýšenú pozornosť a precvičovať toto nové učivo podľa potreby jednotlivých žiakov. Po prebratí celku mali žiaci vypracovaný jednoduchý test na overenie pochopeného učiva. V prípade technických predmetov riešili praktické úlohy (zhotovenie rúška, ošetrovanie kvetov, sadenie,...). Predmet informatika sa realizoval prostredníctvom dištančného vzdelávania v hlavných vzdelávacích oblastiach. V telesnej výchove úlohy boli orientované na vyvolanie pocitu potreby zaradenia pohybu, športu, životosprávy do životného štýlu.

Väčšina žiakov sa zapájala do vyučovacieho procesu a plnili si svoje povinnosti. Boli aktívni a komunikovali, ak niečo nevedeli, alebo niečomu nerozumeli konzultovali s vyučujúcimi. Väčšina žiakov pravidelne a načas plnila zadané úlohy, ale boli aj žiaci, ktorí nespokojuvali skoro vôbec, alebo veľmi málo a neplnili si úlohy pravidelne a načas. Títo žiaci majú na vysvedčení pripísaný aj slovný komentár, že neplnili zadané úlohy počas dištančného vzdelávania.

Vzdelávanie od 1. júna prebiehalo na báze dobrovoľnosti a túto možnosť využilo 80 % žiakov za prísnych hygienických opatrení. Bohužiaľ túto formu využilo menej ako 50 % žiakov zo SZP. Myslíme si, že tento nezáujem rodičov o vzdelávanie ich detí značne ovplyvní postoj žiakov ku školským povinnostiam v budúcom období. Ostatní žiaci sa vzdelávali dištančne. Vyučovanie bolo zamerané na socializáciu, upevňovanie a precvičovanie učiva.

Klady a zápory dištančného vzdelávania

Klady:

- všetci rodičia museli spolupracovať a mali prehľad o učive svojho dieťaťa a úrovne jeho osvojenia
- u niektorých žiakov väčšia kontrola zo strany rodičov
- žiaci sa stali samostatnejšími
- vytváranie výchovných partnerstiev rodič – pedagóg
- možnosť využitia tejto formy vzdelávania v prípade dlhodobej neprítomnosti žiaka na vyučovaní
- osvojenie IKT zručností

Zápory:

- napriek snahe sa často neprebralo celé učivo
- postup do vyššieho ročníka všetkých žiakov, aj napriek nezvládnutiu učiva (rozhodnutie MŠ SR)
- náročná technická a časová príprava učebného materiálu a úloh
- kontrola zadaných úloh bola náročnejšia než v riadnej výučbe
- Chýbala spätná väzba
- nezáujem zo strany rodičov
- zaneprázdnenosť rodičov, časová záťaž pre rodičov
- absencia sociálneho kontaktu
- technická vybavenosť, často iba jeden PC v domácnosti, pomalý internet
- potreba zlepšiť digitálne zručností žiakov, pedagógov i rodičov
- nerealizované exkurzie
- prebraté iba ťažiskové učivo

Treba povedať, že sme si vedomí toho, že takáto forma nenahradí tradičné vyučovanie v plnom rozsahu, a že výsledok dištančnej formy vzdelávania závisí od osobného prístupu každého z nás – teda učiteľa a žiaka.

Mgr. Marcel Polomský
riaditeľ školy

ODPORÚČANIA K ZÁVEREČNEJ SPRÁVE

v čase mimoriadnej situácie (12.3 - 30.6.2020)

Správa o priebehu výchovy a vzdelávania v čase mimoriadnej situácie (12.3 - 30.6.2020) je sumárom správ PK a MZ a **je súčasťou** Správy o výchovno-vzdelávacej činnosti (ďalej len “Správa o VVČ”) podľa vyhlášky 9/2006.

Navrhujeme školám, aby v rámci záverečných zasadnutí PK a MZ rozpracovali v zápisniciach niektoré z nižšie uvedených bodov (obsah, metódy, spôsob hodnotenia a pod.) a takéto podklady následne použijú pre tvorbu Správy o VVČ. Forma a štruktúra sú v rukách školy. Všetky školy a školské zariadenia túto Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti každoročne pripravujú a rovnako ju pripravujú i v tomto školskom roku s tým, že bude trochu širšia o niektoré aspekty mimoriadnej situácie a prerušeného vyučovania. Žiadnu inú správu školy nemusia osobitne spracovávať. Na túto Správu o VVČ nadväzuje aj poznámka v triednej knihe a aj poznámka v školskom vzdelávacom programe (keďže sa využívali iné metódy a formy práce, upravil sa obsah, spôsob a kritéria hodnotenia a pod.) napr. formuláciou: *“od 13. marca 2020 do 30. júna 2020 prebiehalo v škole vyučovanie mimoriadnym spôsobom v súlade s nariadeniami hlavného hygienika a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu. O spôsobe vyučovania, metódach, formách a hodnotení informuje škola v Správe o výchovno-vzdelávacej činnosti.”*

Správa na príslušných miestach uvedie informácie o:

1. **voľbe riaditeľa, činnosti rady školy** a iných udalostiach osobitného zreteľa, ktoré boli vplyvom mimoriadnej situácie upravené (napr. ak bola rada školy predĺžená činnosť vplyvom prerušenia prevádzky škôl alebo pod.) Škola to krátko popíše v tých častiach správy, kde sa uvedené veci bežne spomínajú.
2. **upravených metódach a formách** - uvedie sa stručne, ako prebiehalo dištančné vyučovanie, aké metódy a formy škola využívala, popíše zapojenie žiakov, spomenú priebeh ako vyučovanie prebiehalo (napr. prvý týždeň, neskôr stabilizovanie v nejaký systém napr. do pravidelného rozvrhu) a potom ako prebiehalo po otvorení škôl.
3. **spôsobe hodnotenia** - uvedie sa stručne, aké spôsoby hodnotenia škola využívala priebežne a záverečne, aké kritériá hodnotenia si stanovili, rovnako tak uvedie, štatistiku počtov žiakov, ktorí boli preskúšaní do 31.8, ako preskúšanie prebiehalo a koľkí žiaci v prípade vyšších ročníkov opakujú ročník.
4. **zamestnancoch** - spomenie sa v krátkosti situácia o zapojení zamestnancov počas krízy, práce z domu alebo zo školy, prekážkach v práci zamestnancov, činnosť nepedagogických zamestnancov, jedálne, internáty a pod., technických a personálnych možnostiach zamestnancov pri poskytovaní vzdelávania a pod.
5. **materiálnych podmienkach** - v krátkosti môže škola uviesť, ako zvládla technické možnosti pri podpore dištančného vzdelávania žiakov,

zabezpečenie vzdelávania žiakov, ktorí mali ťažkosti sa pripojiť online (distribúcia pracovných listov, strava a pod.)

6. **vyhodnotení plnenia cieľov školy** - v krátkosti je možné spomenúť, či sa niektoré z cieľov a vízie školy z dôvodu mimoriadnej situácie nepodarilo alebo naopak nadštandardne podarilo naplniť, príp. či došlo k plneniu nových cieľov,
7. **špecifickej podpore počas mimoriadnej situácie** - práca a podpora asistentov, odborných zamestnancov, osobitné opatrenia pre deti, ktoré sa z objektívnych alebo subjektívnych príčin do online vyučovania nezapojili,
8. **silných a slabých stránkach** - čo boli silné a slabé stránky počas mimoriadnej situácie,
9. **návrhoch opatrení** - aké opatrenia škola chce urobiť v ďalšom školskom roku na to, aby zmiernila následky mimoriadnej situácie (upravené kurikulum, kritéria hodnotenia, osobitná podpora žiakov v riziku), príp. aké výzvy stoja pred školou v súvislosti s mimoriadnou situáciou (napr. zlepšenie digitálnych zručností pedagógov, vzdelávanie, podporné služby odborného tímu na škole a pod.)
10. **Škola môže spomenúť** aj informácie o zápise, spôsobe a priebehu overovania, úprave prijímacích pohovorov, prevádzke letnej školy, o vzájomných vzťahoch medzi aktérmi vzdelávania počas mimoriadnej situácie.

Jednotlivé PK a MZ môžu v záverečnej zápisnici/správe uviesť, aké tematické celky/obsahy prebrali so žiakmi na jednotlivých predmetoch (nie je treba podrobne vypisovať všetky témy a učivá), spomenú sa, aké činnosti, metódy, práce či úlohy žiaci spracovali a boli súčasťou kritérií hodnotenia.

Rozličné **organizačné pokyny**, ktoré riaditelia vydávali počas korony, môžu byť vhodnou prílohou a ukážkou priebehu fungovania školy.

Všetky tieto body sú skôr **ilustračné a inšpiratívne**. Každá škola si môže vytvoriť vlastnú štruktúru, vlastný systém.